

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱԿԱԴԵՄԻԱ
ՊԱՏՄՈՒԹՅԱՆ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏ
ՀԻՆ ԴԱՐԵՐԻ ՊԱՏՄՈՒԹՅԱՆ ԲԱԺԻՆ

NATIONAL ACADEMY OF SCIENCES OF THE REPUBLIC OF ARMENIA
INSTITUTE OF HISTORY
DEPARTMENT OF ANCIENT HISTORY

«ՀԻՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԽՈՐՀՐԴԱՆՇԱՆՆԵՐՆ ՈՒ ՊԱՏԿԵՐՆԵՐԸ»
ՄԻԶԱԶԳԱՅԻՆ ԱՇԽԱՏԱԺՈՂՈՎ
10-Ը ՀՈՒՆԻՍԻ
ԵՐԵՎԱՆ 2025
ԱՇԽԱՏԱԺՈՂՈՎԻ ԾՐԱԳԻՐ

“SYMBOLS AND ICONOGRAPHY OF ANCIENT ARMENIA”
INTERNATIONAL WORKSHOP
10 JUNE
YEREVAN 2025
WORKSHOP PROGRAM

Աշխատաժողովի անցկացման վայրը՝
ՀՀ ԳԱԱ պատմության ինստիտուտի նիստերի դահլիճ
(Մարշալ Բաղրամյան պող., 24/1)

Workshop venue:
Conference hall of the Institute of History of NAS RA
(24 /1 Marshall Baghramyan Ave.)

Աշխատաժողովի աշխատանքային լեզուներն են՝ հայերենը և անգլերենը
Անգլերեն զեկույցները թարգմանվելու են հայերեն
(թարգմանիչ՝ Հարություն Խուդանյան)

The working languages of the workshop are Armenian and English.
Reports presented in English will be translated into Armenian
(Translator: Harutyun Khudanyan)

10:30 Բացման խոսք

ՀՀ ԳԱԱ պատմության ինստիտուտի փոխստեղծ, պ. գ. դ., պրոֆ. Կարեն Խաչատրյան

10:40 Ողջունի խոսք

ՀՀ ԳԱԱ պատմության ինստիտուտի Հին դարերի պատմության բաժնի վարիչ՝

Միքայել Բադալյան

ԱՌԱՋԻՆ ՆԻՍՏ

Նիստավարներ՝ Գոհար Վարդումյան, Ռոբերտո Դան

10:45

Կարեն Թոխատյան (ՊԻ)

Հայաստանի ժայռապատկերների գաղափարագրերը եվ դրանց հարատևումը միջնադարում

11:05

Վիկտորյա Վասիլյան (ՀԱԻ)

Մայրության պատկերազրությունը Հին Հայաստանում

11:30

Հասմիկ Միմոնյան (ՀԱԻ), Մաթեոշ Իսկրա (ԼՍՀԿ), Տիգրան Զաքյան («Պահպանության ծառայություն» ՊՈԱԿ), Մաչեյ Սոբչակ (ԼՍՀԿ), Պատրիկ Օկրայեկ (ԼՍՀԿ)

Դավթի Բլուրի աճյունաստվածները պարունակող նորահայտ դամբարանադաշտի խեցանոթների վրա առկա դաջագարդ կնքադրոշմները

11:50

Միքայել Բադալյան (ՊԻ)

Եռանկյունիներով կերտելով տիեզերքը

12:10

Վահե Սարգսյան (ՊԻ)

Հայկական լեռնաշխարհի ասուրերեն արձանագրություններն՝ ըստ Կ. Ֆ. Լեման-Հաուպտի հետազոտությունների

12:30-13:00

Սուրճի ընդմիջում

ԵՐԿՐՈՐԴ ՆԻՍ

Նիստավարներ՝ Միքայել Բադալյան, Մաթեոշ Իսկրա

13:00

Գոհար Վարդումյան (ՊԻ)

Ծիսապաշտամունքային կերպարները Հին Հայաստանի պատկերազրական մշակույթում

13:20

Ռոբերտո Դան (ISMEO), Աննարիտա Ս. Բոնֆանտի (ISMEO), Ա. Չեսարետտո (ISMEO)

Տեսողական երկխոսություններ երկաթի դարում. ընդհանուր խորհրդանշական լեզուն Ուրարտուի և Փոյուզիայի միջև

13:40

Հարություն Խուդանյան (ՊԻ)

Վերին Տիգրիսի ավազանի հնագույն խորհրդանշանների արտացոլումը «Մասունցի Դավիթ» էպոսում

14:00

Դավիթ Վարդապարյան (անկախ հետազոտող)

*Դարանիի սեպագիր արձանագրությունը. պատմական կարեվորությունը, ոչնչացման եվ
մասնակի պահպանվելու անհայտ կողմերը, ներկայիս վիճակն ու վերականգնման
հեռանկարները*

14:00-14:40 Քննարկում, արդյունքների ամփոփում

10:30 Opening Speech

Karen Khachatryan, Deputy Director of the Institute of History, NAS RA, Doctor of Historical Sciences, Professor

10:40 Welcome Address

Mikayel Badalyan, Head of the Department of Ancient History, Institute of History, NAS RA

SESSION I

Chairs: Gohar Vardumyan, Roberto Dan

10:45

Karen Tokhatyan (IH)

Ideograms of Armenian Petroglyphs and Their Continuity in the Middle Ages

11:05

Viktoria Vasilyan (IH)

The Iconography of Motherhood in Ancient Armenia

11:30

Hasmik Simonyan (IAE), Mateusz Iskra (PCMA UW), Tigran Zakyan (“Service for the Protection” SNCO), Maciej Sobczak (PCMA UW), Patryk Okrajek (PCMA UW)

Stamp Impressions on Pottery from the Newly Discovered Urnfield Cemetery at Davti Blur

11:50

Mikayel Badalyan (IH)

Shaping the Universe with Triangles

12:10

Vahe Sargsyan (IH)

Assyrian Inscriptions of the Armenian Highland in the Research of C. F. Lehmann-Haupt

12:30–13:00 Coffee Break

SESSION II

Chairs: Mikayel Badalyan, Mateusz Iskra

13:00

Gohar Vardumyan (IH)

Ritual and Cultic Figures in the Iconographic Culture of Ancient Armenia

13:20

Roberto Dan, Annarita S. Bonfanti, A. Cesaretti (ISMEO)

Visual Dialogues in the Iron Age: The Shared Symbolic Language between Urartu and Phrygia

13:40

Harutyun Khudanyan (IH)

Ancient Symbols of the Upper Tigris Basin Reflected in the Epic of “David of Sassoun”

14:00

David Vardazaryan (Independent Researcher)

*The Darani Cuneiform Inscription: Historical Significance, Unknown Aspects of Destruction
(and Partial Survival), Current State and Perspectives for Restoration*

14:00–14:40

Discussion and Concluding Remarks

ՀԱՄԱՌՈՏԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

ABBREVIATIONS

ԼՄՀԿ - Լեհաստանի միջերկրածովյան հնագիտության կենտրոն, Վարշավայի
համալսարան

ՀԱԻ-ՀՀ ԳԱԱ հնագիտության և ազգագրության ինստիտուտ

ՊԻ – ՀՀ ԳԱԱ պատմության ինստիտուտ

IAE OF NAS RA – Institute of Archaeology and Ethnography of the National Academy of
Sciences of the Republic of Armenia

«ՊԱՀՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ» ՊՈԱԿ – ՀՀ ԿԳՄՍ նախարարության
«Պատմամշակութային արգելոց-թանգարանների և պատմական միջավայրի
պահպանության ծառայություն» ՊՈԱԿ

ISMEO – Միջերկրածովյան և արևելյան հետազոտությունների միջազգային ասոցացիա,
Իտալիա

IH OF NAS RA – Institute of History of the National Academy of Sciences of the Republic of Armenia

ISMEO – The International Association for Mediterranean and Oriental Studies

PCMA – Polish Centre of Mediterranean Archaeology, University of Warsaw

“SERVICE FOR THE PROTECTION” SNCO – RA MoESCS

“Service for the Protection of Historical Environment and Cultural Museum-Reservations”
SNCO